

Oostwende College

Ondernemend leren

Overzicht van alle toetsen en Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) 2023/2024 HAVO 4

In dit overzicht zie je alle toetsen die je dit jaar gaat krijgen. Er zijn belangrijke verschillen tussen School Examens (SE) en voortgangstoetsen:

- School Examens tellen mee voor je eindexamen en de overgang, voortgangstoetsen tellen alleen mee voor overgang naar het laatste leerjaar.
- School Examens vallen officieel onder het examenreglement dat je op de website terug kunt vinden, voortgangstoetsen vallen hier niet onder.
- School Examens kunnen alleen in uitzonderlijke gevallen veranderd worden. Hiervan krijg je altijd schriftelijk bericht.

Alleen School Examens maken deel uit van het PTA 2023-2024. De meeste vakken hebben School Examens. Let op! Je kunt een SE herkennen aan de omschrijving bij Type toets, zie het voorbeeld hieronder.

D1	HBO-taaltoets
Moment:	P1
Tijdsduur:	70
Wijze van toetsing:	Schriftelijk
Type toets:	School Examen
Herkansing:	Nee
Eindtermen:	CE: A (1-3) F
Weegfactor:	10

Inhoudsopgave

Nederlands	2
Engels	5
Wiskunde	7
Duits	9
Geschiedenis	11
Biologie	13
Economie	15
Bedrijfseconomie	17
Godsdienst	19
CKV	20
Maatschappijleer	22
LO	24

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: Nederlandse taal en literatuur

Inleiding

Bij het schoolvak Nederlands leer je taalvaardigheden die je als basis nodig hebt om te functioneren in het (vervolg)onderwijs en de samenleving. Het gaat om lezen, schrijven, mondelinge taalvaardigheid en argumentatieve vaardigheden. Daarnaast wordt ook de Nederlandse literatuur behandeld. Het schoolvak Nederlands kent de volgende domeinen: leesvaardigheid, mondelinge taalvaardigheid, Schrijfvaardigheid, Argumentatieve vaardigheden en oriëntatie op studie en beroep. Alle domeinen worden in een schoolexamen getoetst. Het centraal examen toetst alleen domein A: subdomein A1 en A2 en domein D: betoog analyseren en beoordelen.

Methode

We gebruiken in havo4 en havo 5 de methode Nieuw Nederlands Flex de 6e editie van uitgeverij Noordhoff. In havo 4 gebruiken we met ingang van schooljaar 2023/2024 de 7e editie van de methode Nieuw Nederlands.

Eindtermen

SE:

Domein A Leesvaardigheid (subdomein A1 t/m A3)

Domein B Mondelinge taalvaardigheid

Domein C Schrijfvaardigheid

Domein D Argumentatieve vaardigheden

Domein E Literatuur (subdomein E1 t/m E3)

Domein F Oriëntatie op studie en beroep

CE:

Domein A: subdomein A1 en A2

Domein D: betoog analyseren en beoordelen.

Hulpmiddelen

Bij toetsen mag je een woordenboek Nederlands gebruiken, tenzij anders aangegeven. Daarnaast gebruik je een blauwe of zwarte pen om mee te schrijven.

Afwijkende regelingen

Wanneer je minder dan zes jaar in Nederland woont, mag je ook een woordenboek van je moedertaal-Nederlands gebruiken.

T1	Lezen en tekstbegrip	
Moment:	P1 TW	Leesvaardigheid hoofdstuk 1 NN
Tijdsduur:	100	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weefactor:	4	
T1	Voordracht onderwerp naar keuze	
Moment:	P1 TW	Een presentatie over een onderwerp naar keuze
Tijdsduur:	15	
Wijze van toetsing:	Presentatie	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weefactor:	4	
T1	Boek 1 lezen en verslag inleveren	
Moment:	P1	Een verslag over een gelezen boek inleveren dat voldoet aan de uitgereikte eisen.
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Handelingsdeel	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weefactor:	0	
T2	Formuleren, spelling en woordenschat	
Moment:	P2 TW	Formuleren, spelling en woordenschat hoofdstuk 6,7 en 8 NN.
Tijdsduur:	100	Geen woordenboek toegestaan bij deze toets.
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weefactor:	4	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: Nederlandse taal en literatuur

T2	Literatuur Middeleeuwen, Renaissance, Verlichting, Romantiek en realisme	
Moment:	P2	Literatuurgeschiedenis over Middeleeuwen, Renaissance, Verlichting, Romantiek en realisme (paragraaf 5.3 tm 5.6 NN)
Tijdsduur:	70	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weegfactor:	3	

T2	Boek 2 en 3 lezen en verslag inleveren	
Moment:	P2	Verslagen over twee gelezen boeken inleveren die voldoen aan de uitgereikte eisen.
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Handelingsdeel	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	0	

T3	Argumenteren	
Moment:	P3 TW	Argumenteren, hoofdstuk 2 NN.
Tijdsduur:	100	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weegfactor:	4	

T3	Literatuur 1900 tot heden	
Moment:	P3	Literatuurgeschiedenis over de periode 1900-heden m.b.v. uitgereikt materiaal
Tijdsduur:	70	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weegfactor:	3	

T3	Boek 4 en 5 lezen en verslag inleveren	
Moment:	P3	Verslagen over twee gelezen boeken inleveren die voldoen aan de uitgereikte eisen.
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Handelingsdeel	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	0	

T4	Recensie schrijven	
Moment:	P4 TW	Een recensie schrijven over een klassikaal gekeken film.
Tijdsduur:	100	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	4	

T4	Poezieanalyse en interpretatie	
Moment:	P4	Theorie over poezie en poezieanalyse en het toepassen hiervan op een gedicht.
Tijdsduur:	70	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	3	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: Nederlandse taal en literatuur

T4	Boek 6 lezen en verslag inleveren	
Moment:	P4	Verslag over een gelezen boek inleveren dat voldoet aan de uitgereikte eisen.
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Handelingsdeel	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	0	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: Engelse taal en literatuur

Inleiding

De wereldtaal Engels komt vrijwel overal voor in de wereld om ons heen, of het nou op Internet, in het vervolgonderwijs, in internationale bedrijven, of met klanten op de markt is. Binnen het vak Engels is het doel dat leerlingen een bepaald niveau van het Europees Referentie Kader (ERK) behalen op de examendomeinen die hieronder beschreven worden.

Toch zal Engels op het Oostwende voor vrijwel alle leerlingen niet het eindpunt zijn, liever zien we Engels op school als een beginpunt: omdat je Engels zal blijven horen en zien zal je altijd blijven leren.

Methode

Stepping Stones (6e ed.)

Vaardigheden

Domein A Leesvaardigheid

Domein B Kijk-en luistervaardigheid

Domein C Gespreksvaardigheid

Domein D Schrijfvaardigheid

Domein E Literatuur

Domein F Oriëntatie op studie en beroep.

Hulpmiddelen

Bij schoolexamens leesvaardigheid is een woordenboek Engels-Nederlands, een woordenboek Nederlands-Engels en een woordenboek Nederlands toegestaan

Bijzondere/afwijkende regelingen

Voor de cito kijk- en luistertoets neemt de leerlingen zijn/haar eigen laptop en oortjes mee.

T1	H1 + H2	
Moment:	P1 TW	Grammatica en woordenschat, de nadruk in deze toets ligt op
Tijdsduur:	70	schrijfvaardigheid
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weefactor:	1	

T2	Leesdossier	
Moment:	P2	Hierin doe je verslag van je leeservaringen met de werken
Tijdsduur:	70	die je in deze periode hebt gelezen. Inleveren op vrijdag 12
Wijze van toetsing:	Praktische Opdracht	januari 2024.
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weefactor:	1	

T2	Presentatie	
Moment:	P2	Pecha Kucha - deel je Pecha Kucha op tijd met de docent
Tijdsduur:	15	
Wijze van toetsing:	Presentatie	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weefactor:	1	

T3	Kijk-luistervaardigheid	
Moment:	P3	Je hebt je eigen laptop en eigen oortjes nodig
Tijdsduur:	70	
Wijze van toetsing:	Luistertoets	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weefactor:	1	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: Engelse taal en literatuur

T3	H3 + H4	
Moment:	P3 TW	Grammatica en woordenschat, de nadruk in deze toets ligt op schrijfvaardigheid
Tijdsduur:	70	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weefactor:	1	

T4	Spreekvaardigheid	
Moment:	P4 TW	Hierin doe je verslag van je leeservaringen met de werken die je in deze periode hebt gelezen
Tijdsduur:	15	
Wijze van toetsing:	Mondeling	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weefactor:	2	

T4	Leesvaardigheid	
Moment:	P4 TW	Hulpmiddel: woordenboek E-N en woordenboek N
Tijdsduur:	100	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weefactor:	1	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: wiskunde A

Inleiding

Bij het vak wiskunde leer je vaardigheden die je nodig hebt voor het dagelijkse leven, zoals het kunnen rekenen met geld, meten en schatten, ruimtelijk inzicht en dergelijke. Verder leer je om op een logische manier te redeneren, voor een deel via afgesproken oplossingsmethoden en voor een deel via eigen creativiteit en inventiviteit.

Methode

Getal & Ruimte, Noordhoff, 12de editie

Eindtermen

A: Vaardigheden

B: Algebra en tellen

B1: Rekenen

B2: Algebra

B3: Telproblemen SE (havo 4)

Verbanden

C1: Tabellen

C2: Grafieken, vergelijkingen en ongelijkheden

C3: Formules met één of meer variabelen

C4: Lineaire verbanden

C5: Exponentiële verbanden

Verandering SE (havo 4)

Statistiek

E1: Presentaties van data interpreteren en beoordelen

E2: Data verwerken

E3: Data en verdelingen

E4: Statistische uitspraken doen

E5: Statistiek met ICT SE (havo 4)

(Sub)domein B3, D en E5 wordt getoetst in havo 4 (SE).

Algemene hulpmiddelen

Grafische Rekenmachine in de examenstand, geodriehoek, passer.

T1	H1	
Moment:	P1	Schriftelijke toets over leerstof uit Hoofdstuk 1: Tabellen en grafieken. Hulpmiddelen: Grafische rekenmachine in examenstand. Woordenboek NL toegestaan.
Tijdsduur:	70	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weefactor:	1	
T1	H2	
Moment:	P1 TW	Schriftelijke toets over leerstof uit Hoofdstuk 2: De statistische cyclus. Hulpmiddelen: Grafische rekenmachine in examenstand. Woordenboek NL toegestaan.
Tijdsduur:	70	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weefactor:	1	
D1	H8	
Moment:	P1	Dit handelingsdeel betreft het werken met Excel (H8). Het werken met Excel betreft een School Examen onderdeel en wordt verder niet getoetst in het Centraal Examen. Dit onderdeel moet worden afgevinkt om recht te houden op overgang naar HAVO 5. Geen hulpmiddelen toegestaan.
Tijdsduur:	70	
Wijze van toetsing:	Digitaal	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:	SE: A, E1, E2, E3, E4, E5	
Weefactor:	0	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: wiskunde A

T2	H3 en H6	
Moment:	P2 TW	Schriftelijke toets over leerstof uit Hoofdstuk 3 en 6: Lineaire verbanden en Rekenregels en formules. Hulpmiddelen:
Tijdsduur:	100	Grafische rekenmachine in examenstand. Woordenboek NL toegestaan.
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weefactor:	2	

D2	H4 en H5	
Moment:	P3 TW	Schriftelijke toets over leerstof uit H4 en H5: Handig tellen en Veranderingen. Deze leerstof wordt alleen op het School Examen getoetst en komt niet voor in het Centraal Examen.
Tijdsduur:	100	Hulpmiddelen: Grafische rekenmachine in examenstand. Woordenboek NL toegestaan.
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	SE: A, B3, D	
Weefactor:	2	

T4	H7	
Moment:	P4 TW	Schriftelijke toets over leerstof uit Hoofdstuk 7: Statistiek en beslissingen. Hulpmiddelen: Grafische rekenmachine in examenstand. Woordenboek NL toegestaan.
Tijdsduur:	100	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weefactor:	1	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: Duitse taal en literatuur

Inleiding

Duits leren is om veel redenen waardevol: een vreemde taal leren doet sterk een beroep op creativiteit en draagt bij aan het opbouwen van zelfvertrouwen; de leerlingen leert zich (te durven) uiten in een andere taal.

De leerling krijgt ook een nieuwe, scherpere kijk op taal. Zo leer hij/zij nuances kennen tussen verschillende woorden en tijden en leert afwegen welk woord het beste in een bepaalde context gebruikt kan worden. Zo zorg hij/zij er bewust voor dat de communicatie met de Duitstalige gesprekspartner goed verloopt. Met deze taalbewuste bril op wordt geleerd om te focussen op relevante informatie en het herkennen van misleidende informatie. Een belangrijk aspect als het gaat om mediawijsheid en informatievaardigheden.

Methode:

Neue Kontakte, 7e editie / Uitgeverij Noordhoff

Eindtermen SE:

Domein B

Domein C

subdomein C1

subdomein C2

Domein D

subdomein D1

subdomein D2

Domein E

subdomein E1

subdomein E2

subdomein E3

Domein F

Eindtermen CE:

Domein A

Hulpmiddelen:

woordenboek Nederlands

T1 Spreekvaardigheid

Moment: P1 Pecha Kucha adhv 50 zinnen

Tijdsduur: 10

Wijze van toetsing: Mondeling

Type toets: Voortgangstoets

Herkansing: Nee

Eindtermen:

Weegfactor: 2

T1 K1 en K2

Moment: P1 TW Idioom N-D en D-N en grammatica

Tijdsduur: 70

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Voortgangstoets

Herkansing: Ja

Eindtermen:

Weegfactor: 2

T2 CITO-woorden

Moment: P2 Alle cito-woorden D-N (deze woordenlijst wordt vanuit school verstrekt)

Tijdsduur: 30

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Voortgangstoets

Herkansing: Nee

Eindtermen:

Weegfactor: 1

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: Duitse taal en literatuur

T2	K3 en K4	
Moment:	P2 TW	Idioom (alle woorden D-N) en grammatica
Tijdsduur:	70	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weefactor:	2	

T3	Gespreksvaardigheid	
Moment:	P3	Gesprekken voeren (in een reader staan keuzevoorbeelden voor gesprekken) en tekst voorlezen
Tijdsduur:	15	
Wijze van toetsing:	Mondeling	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weefactor:	2	

T3	Leestoets	
Moment:	P3 TW	Verschillende soorten teksten met bij elke tekst een aantal vragen (open- / meerkeuze / wel-niet) woordenboeken D-N N-D
Tijdsduur:	70	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weefactor:	3	

T4	Luistertoets	
Moment:	P4 TW	Cito Kijk-Luistertoets (audio- en videodeel) Iln zorgt voor goedwerkend device + koptelefoon
Tijdsduur:	70	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weefactor:	3	

T4	Schrijfvaardigheid	
Moment:	P4	Mail/brief/tekst schrijven m.b.v. computer en grammaticakaart en woordenboeken (D-N N-D)
Tijdsduur:	70	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weefactor:	3	

T4	Literatuur	
Moment:	P4	Format literatuurportfolio invullen. Hierin worden twee behandelde literaire werken beschreven (incl. eigen onderbouwde mening. Wordt afgevinkt indien het voldoende is. Moet voor toetsweek P4 zijn door docent met voldoende zijn beoordeeld.
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Handelingsdeel	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weefactor:	0	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: geschiedenis

Inleiding

Geschiedenis in de Havo-bovenbouw beslaat de geschiedenis van jager en verzamelaars tot Nederland in de 21e eeuw en leert historische vaardigheden aan. In het examenjaar ligt de focus op de geschiedenis vanaf 1500 tot nu met historische verdieping op de onderwerpen: het Britse wereldrijk, Duitsland in de 20e eeuw en Nederland na 1948.

Methode: Feniks Thieme Meulenhoff

Hulpmiddelen: woordenboek bij het centraal examen

Bijzondere regelingen: geen

Methode: Feniks LNA

Verplichte examenstof (CE): A, B, C

Verplichte examenstof (SE): A, B, C, D

D1	Tijdvak 1 en 2	
Moment:	P1 TW	Toets hd 1 t/m 2
Tijdsduur:	100	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	A en B	
Weefactor:	4	
T1	SO Tijdvak 1	
Moment:	P1	Toets hd 1
Tijdsduur:	50	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weefactor:	1	
D2	Tijdvak 1 t/m 4	
Moment:	P2 TW	Toets hd 1 t/m 4
Tijdsduur:	100	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	A en B	
Weefactor:	4	
T2	SO Tijdvak 1 t/m 3	
Moment:	P2	Toets hd 1 t/m 3
Tijdsduur:	50	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weefactor:	1	
T2	Schrijfpdracht	
Moment:	P2	Schrijfpdracht kenmerkende aspecten
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktische Opdracht	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weefactor:	3	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: geschiedenis

T3   Tijdvak 1 t/m 6
Moment: P3 TW   Toets hd 1 t/m 6
Tijdsduur: 100
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Ja
Eindtermen:
Weefactor: 4

T4   Tijdvak 1 t/m 7
Moment: P4 TW   Toets hd 1 t/m 7
Tijdsduur: 100
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Nee
Eindtermen:
Weefactor: 3

T4   Tijdvakkendossier
Moment: P4   Presentatie kenmerkende aspecten
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Presentatie
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Nee
Eindtermen:
Weefactor: 2

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: biologie

Inleiding

Biologie staat voor de leer van het leven. Je leert hoe het leven werkt op ieder organisatieniveau. Je leert over de samenhang met je omgeving en de verantwoordelijkheid van de mens daarvoor. Daarnaast leer je over erfelijkheid en hoe je afweersysteem werkt.

Methode:

Biologie voor Jou Max editie.

Eindtermen/kerndoelen SE vs CE

SE:

Domein A

Domein B1, B2, B3, B4, B5, B6, B7, B8

Domein C1, C2, C3

Domein D1, D2, D3, D4

Domein E1, E2, E3, E4

Domein F1, F2, F3

CE:

Domein A

Domein B2, B3, B4, B5, B7, B8

Domein C1

Domein D4

Domein E4

Domein F1, F2

Hulpmiddelen:

Woordenboek Nederlands

Rekenmachine.

BINAS (havo 5 6e editie)

BINAS (havo 3 7e editie)

D1	T1 en T2	
Moment:	P1 TW	Thema 1: Inleiding in de biologie en thema 2: Voortplanting *
Tijdsduur:	100	Hulpmiddelen: BINAS, rekenmachine, NLwoordenboek *
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	SE: A4, A5, A9, A11, A14, A15, A16, B2.2, C1, C2, D3, E1, E2, E3. CE: A, B2, C1	
Weegfactor:	3	
D2	Onderzoek	
Moment:	P1	Natuurwetenschappelijk onderzoek diffusiesnelheid (PO + natuurwetenschappelijk verslag) *deadline: vrijdag
Tijdsduur:	nvt	voorafgaand aan SE week 1*
Wijze van toetsing:	Praktische Opdracht	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:	SE en CE: Domein A	
Weegfactor:	2	
T1	Portfolio T1 en T2	
Moment:	P1	Portfolio opdrachten thema 1 en thema 2 *deadline: vrijdag
Tijdsduur:	nvt	voorafgaand aan SE week 1*
Wijze van toetsing:	Praktische Opdracht	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	1	
D3	T3 en T4	
Moment:	P2 TW	Thema 3: Genetica en Thema 4: Evolutie * Hulpmiddelen:
Tijdsduur:	100	BINAS, rekenmachine, NLwoordenboek *
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	SE: A5, A11, A13, A16, B1, C1.1, 1.2, D1, E4.1, F1.1 tm F1.3, F1.4, F2.2. CE: A, B8, C1, E4, F1, F2	
Weegfactor:	3	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: biologie

T2 Portfolio T3 en T4
Moment: P2 Portfolio opdrachten thema 3 en thema 4 *deadline: vrijdag
Tijdsduur: nvt voorafgaand aan SE week 2*
Wijze van toetsing: Praktische Opdracht
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Nee
Eindtermen:
Weefactor: 1

D4 T5 en T6
Moment: P3 TW Thema 5: Regeling en Thema 6: Waarneming en Gedrag *
Tijdsduur: 100 Hulpmiddelen: BINAS, rekenmachine, NLwoordenboek*
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: School Examen
Herkansing: Ja
Eindtermen: SE: A5, B2.1, B4.2, B4.3, B6, B7.1, B7.2, B7.3, D2. CE: A, B2, B4, B7
Weefactor: 3

T3 Portfolio T5 en T6
Moment: P3 Portfolio opdrachten thema 5 en thema 6 *deadline: vrijdag
Tijdsduur: nvt voorafgaand aan SE week 3*
Wijze van toetsing: Praktische Opdracht
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Nee
Eindtermen:
Weefactor: 1

T3 Dierentuinopdracht
Moment: P3 Dierentuinopdracht (PO + verslag) *deadline: vrijdag
Tijdsduur: nvt voorafgaand aan SE week 4*
Wijze van toetsing: Praktische Opdracht
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Nee
Eindtermen:
Weefactor: 2

D5 T7 en begrippen uit T1 t/m 7
Moment: P4 TW Thema 7 Ecologie en Milieu en begrippen thema 1 t/m 7 *
Tijdsduur: 100 Hulpmiddelen: BINAS, rekenmachine, NLwoordenboek*
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: School Examen
Herkansing: Nee
Eindtermen: SE: A10, A12, A14, B8.1, B8.2, B8.3 C2, C3, D4.1, D4.2, F2.1, F2.3, F2.4 F3. CE: A, B8, D4
Weefactor: 3

T4 Portfolio T7
Moment: P4 Portfolio opdracht thema 3 *deadline: vrijdag voorafgaand
Tijdsduur: nvt aan SE week 4*
Wijze van toetsing: Praktische Opdracht
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Nee
Eindtermen:
Weefactor: 1

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: economie

Inleiding

Het vak economie bereidt leerlingen voor op een adequate deelname aan het maatschappelijk verkeer. Dit betekent dat leerlingen met behulp van de belangrijkste economische concepten de economische verschijnselen in de maatschappij begrijpen, verschijnselen waar ze als persoon in de verschillende rollen binnen huishouden, bedrijven of overheidsinstellingen mee te maken krijgen en waarbinnen zij beslissingen moeten nemen of waar zij als lid van de (nationale en internationale) samenleving mee te maken krijgen." Voor de verwezenlijking van deze doelstelling worden er acht concepten onderscheiden die samen het vak economie omvatten. Het herkennen en toepassen van deze concepten in verschillende situaties vormt de kern van het vak.

Het gaat erom dat leerlingen de economische kijk aanleren: leren hoe ze de economische concepten in steeds nieuwe contexten kunnen toepassen. Het programma is erop gericht dat leerlingen de analogie tussen de uiteenlopende situaties gaan inzien." Kortom, een kandidaat moet komen tot een vorm van transfer van het geleerde: wat in de ene context is geleerd, moet in een andere context kunnen worden toegepast.

methode

Lesbrieven van het LWEO

eindtermen/kerndoelen SE vs CS(P)E

Eindtermen SE:

Domein A Vaardigheden

Domein B Concept Schaarste

Domein C Concept Ruil

Domein J Concept Onderzoek en experiment

Domein K Concept Keuzeonderwerpen

Eindtermen CE

Domein A Vaardigheden

Domein D Concept Markt

Domein E Concept Ruilen over tijd

Domein F Concept Samenwerken en onderhandelen

Domein G Concept Risico en Informatie

Domein H Concept Welvaart en Groei

Domein I Concept Goede tijden, Slechte Tijden

hulpmiddelen

Het basispakket.

NB: geen grafische rekenmachine en geen gebruik woordenboeken tijdens SE

bijzondere/afwijkende regelingen

nvt

T1	LB H1 t/m H3 VA en eco actueel	
Moment:	P1	LB Vragers en Aanbieders H1 t/m H3 + economie actueel.
Tijdsduur:	30	Hulpmiddelen: gewone rekenmachine (=geen grafische rekenmachine)
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weefactor:	1	
T1	LB VA eco actueel	
Moment:	P1 TW	LB Vragers en Aanbieders + economie actueel .Hulpmiddelen:
Tijdsduur:	70	gewone rekenmachine (=geen grafische rekenmachine)
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weefactor:	2	
T2	LB JO H1 en H3	
Moment:	P2	LB Jong en Oud H1 t/m H3 + economie actueel.
Tijdsduur:	30	Hulpmiddelen: gewone rekenmachine (=geen grafische rekenmachine)
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weefactor:	1	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: economie

T2
Moment: JO en eco actueel
P2 TW
Tijdsduur: 70
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Ja
Eindtermen:
Weefactor: 3

LB Jong en Oud + economie actueel. Hulpmiddelen: gewone rekenmachine (=geen grafische rekenmachine)

D1
Moment: Crisis, W&W, KG en eco actueel
P3 TW
Tijdsduur: 100
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: School Examen
Herkansing: Ja
Eindtermen: SE: A,B, C, J, K.
Weefactor: 4

Lesbrief Crisis, Lesbrief Werk&Werkloosheid, Lesbrief Keuzegedrag (Gedragseconomie) en Economie actueel. Hulpmiddelen: gewone rekenmachine (=geen grafische rekenmachine)

D2
Moment: PO
P4
Tijdsduur: 900
Wijze van toetsing: Praktische Opdracht
Type toets: School Examen
Herkansing: Nee
Eindtermen: SE: A,B ,C,J,K
Weefactor: 2

Praktische opdracht Conjunctuur, crisis en arbeidsmarkt. Hulpmiddelen: gewone rekenmachine (=geen grafische rekenmachine)

T4
Moment: Vaardigheden toets
P4 TW
Tijdsduur: 70
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Nee
Eindtermen:
Weefactor: 2

Vaardigheden toets Reconomie en Bronnenanalyse (zie extra opdrachten boekje). Hulpmiddelen: gewone rekenmachine (=geen grafische rekenmachine)

Inleiding

Bedrijfseconomie heet officieel 'bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid'. Er wordt ingegaan op situaties waar jij in je persoonlijke leven tegenaan kunt lopen, zoals sparen of beleggen, het opzetten van een bedrijf, maar ook het kopen van een huis of samenwonen en/of trouwen. Daarnaast gaat bedrijfseconomie over geld, geld binnen en tussen bedrijven, maar dus ook over geld in jouw persoonlijk leven. Je leert hoe bedrijven aan geld (vermogen) komen om hun investeringen te kunnen doen. Hoe ze met hun producten en diensten de markt kunnen veroveren en winstmaximalisatie na kunnen streven. Maar ook hoe bedrijven hun personeel tevreden kunnen houden met goede arbeidsvoorwaarden en een goede werkomgeving. We bestuderen financiële overzichten, zoals de balans en resultatenrekening om te beoordelen hoe een bedrijf/organisatie er financieel voorstaat. We duiken in de wereld van verschillende soorten bedrijven, zoals eenmanszaken, vennootschappen onder firma's, besloten en naamloze vennootschappen. Verder spelen bedrijfskundige vraagstukken, zoals investeren en overnames, ook een belangrijke rol.

methode

LWEO Bedrijfseconomie - lesbrieven

eindtermen/kerndoelen SE vs CSE

Eindtermen SE

- A Vaardigheden
- B Van persoon naar rechtspersoon
- C1 Interne organisatie
- D1 Investeren
- E1 Doel en organisatie van marketingactiviteiten
- H Keuzeonderwerpen

Eindtermen CE

- A Vaardigheden
- B Van persoon naar rechtspersoon
- C2 Personeelsbeleid
- D2 Financiering
- E2 Marketingbeleid
- G Verslaggeving

hulpmiddelen

normale rekenmachine (geen grafische) en Nederlands woordenboek

bijzondere/afwijkende regelingen

niet van toepassing

T1	Financiële zelfredzaamheid	
Moment:	P1	SO over 1e hoofdstukken van lesbrieven Financiële zelfredzaamheid. * Hulpmiddelen: rekenmachine (geen grafische), NLwoordenboek*
Tijdsduur:	30	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	1	
T2	Financiële zelfredzaamheid	
Moment:	P1 TW	Lesbrief Financiële zelfredzaamheid, telt dit jaar alleen mee als voortgangstoets. * Hulpmiddelen: rekenmachine (geen grafische), NLwoordenboek*
Tijdsduur:	70	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weegfactor:	2	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: bedrijfseconomie

D1	PO Bedrijfseconomie	
Moment:	P2	Praktische opdracht - Bedrijfseconomie@home (inleverdatum uiterlijk 31 december 2023), is verplicht keuzeonderdeel en SE. * Hulpmiddelen: rekenmachine (geen grafische), NLwoordenboek*
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktische Opdracht	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:	SE: A, H	
Weegfactor:	1	

T2	Bedrijf starten (gedeelte)	
Moment:	P2 TW	Bedrijf Starten (selectie), telt dit jaar alleen mee als voortgangstoets. * Hulpmiddelen: rekenmachine (geen grafische), NLwoordenboek*
Tijdsduur:	100	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:		
Weegfactor:	2	

D2	PO Circulaire economie	
Moment:	P3	Praktische opdracht - Circulaire economie (inleverdatum uiterlijk 15 maart 2024), is verplicht keuzeonderdeel en SE. * Hulpmiddelen: rekenmachine (geen grafische), NLwoordenboek*
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktische Opdracht	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:	SE: A, H	
Weegfactor:	1	

D3	Lesbrieven Bedrijf starten (rest) en Marktverovering (gedeelte)	
Moment:	P3 TW	Lesbrieven Bedrijf starten (selectie) en Marktverovering (sel). * Hulpmiddelen: rekenmachine (geen grafische), NLwoordenboek*
Tijdsduur:	100	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	SE: A, B2, B3, E, F1, F2. CE: A, B2, B3, E2, F1, F2	
Weegfactor:	3	

D4	Lesbrieven Marktverovering (rest) en Personeelsbeleid en Interne organisatie	
Moment:	P4 TW	Lesbrieven Personeelsbeleid en Interne Organisatie en Marktverovering (sel). * Hulpmiddelen: rekenmachine (geen grafische), NLwoordenboek*
Tijdsduur:	100	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:	SE: A, B2, B3, B4, C, E. CE: A, B2, B3, C2, E2	
Weegfactor:	2	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: godsdienst

Inleiding

Omschrijving:

Godsdienst gaat over wat mensen conceptualiseren of wat aan mensen geopenbaard wordt als het Allerhoogste. Dit uit zich in rituelen, symboliek, beleving en ethiek met de daarbij horende reflectie en belijden. Het Oostwende is een christelijke school en daarmee belijdt zij dat de persoon van Jezus Christus het beeld is van de Allerhoogste. Daarom is er in jaar 1 en 2 aandacht voor de Bijbel, die Jezus Christus centraal stelt. In de bovenbouw geven we aandacht hoe andere godsdiensten en verschillende christelijke stromingen omgaan met het allerhoogste. Daarom is er in jaar 3 aandacht voor islam en de verschillen tussen diverse christelijke kerken. In jaar 4, besteden we tijd aan het hindoeïsme, boeddhisme en ethiek. Dan is er gaandeweg aandacht geweest voor de Bijbel, alle grote wereldgodsdiensten en het nadenken over goed en fout.

Methode:

Jaar 1+2:

LOGOS. deel 1-4 (intern uitgegeven)

Jaar 3:

Bijbel als basis: 3HAVO

Jaar 4:

Wegen naar Verlossing - hindoeïsme en boeddhisme

Over normaal gesproken - Ethiek

Bijzondere/afwijkende regelingen:

Godsdienst heeft geen CE en slechts twee toetsen die meetellen voor het SE. Deze twee D-toetsen worden in klas 4 afgenomen. Deze tellen mee in het combinatiecijfer op hun diploma samen met CKV en maatschappijleer.

Eindtermen (schooleigen)

Leerling kan kennis nemen van complexe en exotische religieuze ideeën en hier kritisch op reflecteren vanuit zijn/haar eigen godsdienstige/levensbeschouwelijke overtuigingen.

Leerling kan kennis nemen van diepgaande religieuze en filosofische ideeën die gerelateerd zijn aan ethiek (de menselijke reflectie op goed en fout gedrag) en deze toepassen in casuïstiek

Hulpmiddelen:

Bijbel (jaar 1-3)

Woordenboek (jaar 4)

D1	Hindoeïsme en boeddhisme	
Moment:	P1 TW	Wereldgodsdiensten: Hindoeïsme en boeddhism;
Tijdsduur:	70	Hulpmiddelen: Woordenboek Nederlands toegestaan
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	Schooleigen	
Weefactor:	1	
D2	Ethiek	
Moment:	P2 TW	Bezinning op goed en fout: Ethiek; Hulpmiddelen: Geen
Tijdsduur:	70	hulpmiddelen toegestaan
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	Schooleigen	
Weefactor:	1	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: culturele en kunstzinnige vorming

Inleiding

CKV telt landelijk mee in het combinatiecijfer.

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A: Verkennen

Domein B: Verbreden

Domein C: Verdiepen

Domein D: Verbinden

D1	Rondje langs de disciplines	
Moment:	P1	Theorie
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	A, B, C	
Weefactor:	1	
D2	PO Rondje langs de disciplines	
Moment:	P1	Vormgeving
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktische Opdracht	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	A, B, C	
Weefactor:	1	
D3	Culturele Activiteit 1	
Moment:	P1	Handelingsdeel
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktische Opdracht	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	A t/m D	
Weefactor:	0	
D4	Reisgids	
Moment:	P3	Theorie
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktische Opdracht	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	A, B	
Weefactor:	2	
D5	PO Protest en Verzet	
Moment:	P2	AV opname
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktische Opdracht	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	B	
Weefactor:	1	
D6	Culturele Activiteit 2	
Moment:	P2	Handelingsdeel
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktische Opdracht	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	A t/m D	
Weefactor:	0	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: culturele en kunstzinnige vorming

D7 Culturele Activiteit 4
Moment: P3 Handelingsdeel
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Praktische Opdracht
Type toets: School Examen
Herkansing: Ja
Eindtermen: A t/m D
Weegfactor: 0

D8 Culturele Activiteit 3
Moment: P2 Handelingsdeel
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Praktische Opdracht
Type toets: School Examen
Herkansing: Ja
Eindtermen: A t/m D
Weegfactor: 0

D9 PO Verleiding in de kunst
Moment: P4 Ontwerpen en uitvoeren van een poster
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Praktische Opdracht
Type toets: School Examen
Herkansing: Ja
Eindtermen: B, C
Weegfactor: 1

D10 De vier hoofddisciplines
Moment: P2 Schilderkunst, Dans/Drama, Beeldende Kunst, Muziek
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Praktische Opdracht
Type toets: School Examen
Herkansing: Nee
Eindtermen: B
Weegfactor: 2

D11 Eindreflectie
Moment: P4 Handelingsdeel, CZP
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Praktische Opdracht
Type toets: School Examen
Herkansing: Nee
Eindtermen: A, D
Weegfactor: 0

D12 Kunstautobiografie (foto opdracht)
Moment: P1 Handelingsdeel, CZP
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Praktische Opdracht
Type toets: School Examen
Herkansing: Nee
Eindtermen: A, D
Weegfactor: 0

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: maatschappijleer

Inleiding

Maatschappijleer op Havo gaat over de vraagstukken in de samenleving rond de thema's parlementaire democratie, pluriforme samenleving, verzorgingsstaat en rechtsstaat.

Methode: Essener

Hulpmiddelen: geen

Maatschappijleer telt landelijk mee in het combinatiecijfer

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B Rechtsstaat

Domein C Parlementaire democratie

Domein D Verzorgingsstaat

Domein E Pluriforme samenleving.

D1	PO T3	
Moment:	P1	PO T3 Parlementaire Democratie
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	SE: A1, A2, C1	
Weefactor:	1	
D2	T3	
Moment:	P1 TW	Toets T3 Parlementaire Democratie, geen hulpmiddelen
Tijdsduur:	100	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	SE: C1, C2, C3, A2	
Weefactor:	4	
D3	PO T4	
Moment:	P2	PO T4 Pluriforme Samenleving
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	SE: A1, A2, E3	
Weefactor:	1	
D4	T4	
Moment:	P2 TW	Toets T4 Pluriforme Samenleving, geen hulpmiddelen
Tijdsduur:	100	
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	SE: E1 t/m E4, A2	
Weefactor:	4	
D5	PO T5	
Moment:	P3	PO T5 Verzorgingsstaat
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktijk	
Type toets:	School Examen	
Herkansing:	Ja	
Eindtermen:	SE: A1, A2, D2	
Weefactor:	1	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: maatschappijleer

D6
T5
Moment: P3 TW
Tijdsduur: 100
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: School Examen
Herkansing: Ja
Eindtermen: SE: D1 t/m D4, A2
Weefactor: 4

Toets T5 Verzorgingsstaat, geen hulpmiddelen

D7
PO T2
Moment: P4
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Praktijk
Type toets: School Examen
Herkansing: Nee
Eindtermen: SE: A1, A2, B1
Weefactor: 1

PO T2 Rechtsstaat

D8
T2
Moment: P4 TW
Tijdsduur: 100
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: School Examen
Herkansing: Nee
Eindtermen: SE: B1, B2, B3, A2
Weefactor: 4

Toets T2 Rechtsstaat, geen hulpmiddelen

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: lich. opvoeding

Inleiding

Het vak lichamelijke opvoeding wordt gebruikt om fysieke inspanning aan te moedigen door middel van het uitoefenen van verschillende sporten. Het vergroot de conditie en gezondheid van de leerling en het verbetert teamopbouw, samenwerking, sportiviteit en eerlijk spel.

Bij blessures moet een vervangende opdracht gemaakt worden in overleg met de eigen docent LO. Deze opdracht valt binnen de regeling van de handelingsdelen en moet uiterlijk vóór 12.00 uur op de laatste dag voor de toetsweek van de desbetreffende periode ingeleverd worden.

T1	Spel	
Moment:	P1	Softbal volledig spel
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	1	
T1	Atletiek	
Moment:	P1	2800 meter loop + trainingsschema opstellen
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	1	
T1	Inzet	
Moment:	P1	Beoordeling volgens matrix
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	2	
T2	Spel	
Moment:	P2	Basketbal of handbalachtige spelen
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	1	
T2	Turnen	
Moment:	P2	Turnkaart
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	1	
T2	Inzet	
Moment:	P2	Beoordeling volgens matrix
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	2	

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: lich. opvoeding

T3 Turnen
Moment: P3 Acrogym
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Praktijk
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Nee
Eindtermen:
Weefactor: 1

T3 Spel
Moment: P3 Over en weer inplaatsen: Volleybal of badminton
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Praktijk
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Nee
Eindtermen:
Weefactor: 1

T3 Spel
Moment: P3 Tafeltennis
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Praktijk
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Nee
Eindtermen:
Weefactor: 1

T3 Inzet
Moment: P3 Beoordeling volgens matrix
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Praktijk
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Nee
Eindtermen:
Weefactor: 2

T4 EHBO
Moment: P4 Verkorte cursus AED/reanimatie (6 min les), mogelijk tijdens PGP anders tijdens LO
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Praktijk
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Nee
Eindtermen:
Weefactor: 1

T4 BSR
Moment: P4 Bewegen samen regelen: Assisteren sportdag basisscholen
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Praktijk
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Nee
Eindtermen:
Weefactor: 1

T4 Spel
Moment: P4 Voetbal
Tijdsduur: nvt
Wijze van toetsing: Praktijk
Type toets: Voortgangstoets
Herkansing: Nee
Eindtermen:
Weefactor: 1

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: HAVO 4

Vak: lich. opvoeding

T4	Atletiek	
Moment:	P4	Lopen: hordenlopen of estafette vliegende wissel (keuze bij leerling)
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	1	

T4	Inzet	
Moment:	P4	Beoordeling volgens matrix
Tijdsduur:	nvt	
Wijze van toetsing:	Praktijk	
Type toets:	Voortgangstoets	
Herkansing:	Nee	
Eindtermen:		
Weegfactor:	2	